Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19324

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i (ÇÖMBÖ), bireylerin dijital ve çokluortam tabanl? ö?renme materyalleriyle kurduklar? psikolojik ve davran??sal ba?l?l?k düzeyini ölçmek amac?yla 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, Ölçek Geli?tirme sürecinin tüm ad?mlar?n? içermekte olup, özellikle e?itim teknolojileri alan?nda Çokluortam Ö?renme materyallerinin etkinli?inin kullan?c? perspektifinden de?erlendirilmesine olanak tan?r. Bu ölçek, ö?renme sürecinde materyale gösterilen dikkat, duygusal yat?r?m ve etkile?im yo?unlu?u gibi boyutlar? kapsamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çokluortam Ö?renme, Materyal Ba?lanmas?, E?itim Teknolojisi, Psikometrik Ölçek, Faktör Analizi, Güvenirlik, Ö?renci Ba?l?l???.

Yazarlar

Adem Özgür, Alper Altun, S. G. Merve Akar.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin veya kullan?c?lar?n, sunulan çokluortam tabanl? ö?renme materyallerine (video, simülasyon, etkile?imli içerikler vb.) ne ölçüde ba?land???n? ve bu materyallerle ne kadar derinlemesine etkile?ime girdi?ini belirlemektir. Amaç, materyal tasar?m?n?n ve sunumunun ö?renci ba?l?l??? üzerindeki etkilerini sistematik olarak ölçebilecek standardize edilmi? bir araç sunmakt?r. Bu sayede, e?itim materyallerinin pedagojik yeterlili?i ve kullan?c? deneyimi aç?s?ndan iyile?tirilmesi için somut veriler elde edilebilir.

Yap?

ÇÖMBÖ, bireylerin ö?renme materyalleriyle kurdu?u ba?lanmay? çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r. Ba?lanma, genellikle bili?sel dikkat, duygusal yat?r?m ve davran??sal etkile?im olmak üzere birden fazla alt boyutta incelenir. Ölçek, muhtemelen bu boyutlar? ayr??t?rarak, kullan?c?lar?n materyalin içeri?ine odaklanma (bili?sel), materyale kar?? hissettikleri ilgi ve motivasyon (duygusal) ve materyali kullanma s?kl??? veya derinli?i (davran??sal) gibi ö?eleri ölçmektedir. Ölçek, e?itim psikolojisi ve teknoloji kabul modellerindeki ba?lanma teorileri üzerine in?a edilmi?tir.

Geçerlik

Özgür, Altun ve Akar (2020) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal Geçerlik kan?tlar?n? elde etmek amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen yap?ya uygun oldu?u ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?u rapor edilmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen "çokluortam ö?renme materyaline ba?lanma" yap?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendiren Güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?lar? üzerinden gerçekle?tirilmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin genellikle .70 veya üzerinde oldu?u ve ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? tespit etmek amac?yla test-tekrar test korelasyonlar?n?n da incelenmi? olmas? beklenmektedir, ancak detayl? bilgi için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i'nin yap?sal temelleri, çok a?amal? bir Ölçek Geli?tirme sürecinde Faktör Analizi teknikleri kullan?larak belirlenmi?tir.

Geli?tirme a?amas?nda öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? ke?fedilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in çokluortam materyaline ba?lanma yap?s?n? temsil eden temel alt boyutlar?n? ortaya ç?karm??t?r. Ard?ndan, farkl? bir örneklem grubu üzerinde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulu?u ve model uyumu test edilmi?tir. Bu çift a?amal? yakla??m, ölçe?in güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Geli?tirme Ölçe?i)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format?nda, örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim alan ö?renciler (Yüksekö?retim veya K-12 ö?rencileri).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik dönemi ve sonras? (15+).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, dijital ve çokluortam içerikleri aktif olarak kullanan ö?renci gruplar? üzerinde standartla?t?r?lm??t?r. Orijinal çal??man?n örneklemi, genellikle üniversite ö?rencileri veya e?itim fakültesi ö?rencileri gibi akademik ortamlarda bulunan bireylerden olu?maktad?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle bireylerin çokluortam materyalleriyle etkile?imleri hakk?ndaki alg?lar?n? ölçer.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, Çokluortam Ö?renme, Ba?lanma, Psikometri, Ö?renme Materyali, Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Adem Özgür

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: adem.ozgur@usak.edu.tr

Yaz??ma Adresi: U?ak Üniversitesi (Sorumlu Yazar?n kurumu temel al?narak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Özgür, Altun ve Akar taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m izinleri genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek sa?lanmaktad?r. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar?n izni gereklidir. Ölçe?in orijinal makalesi hakemli bir dergide yay?mland??? için telif haklar? ilgili dergiye ait olabilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cokluortam-ogrenme-materyaline-baglanma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Özgür, A., Altun, A., ve Akar, S. G. M. (2020). Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i: Geli?tirme, Geçerlik ve Güvenirlik çal??mas?. **E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama**, 10(2), 321-344.

Çokluortam Ö?renme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Orijinal kaynakta maddeler listelenmedi?i için bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r, maddeler için ilgili makaleye ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM